

Sygn. akt **IV C 195/18**

POSTANOWIENIE

Dnia 4 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Sterkowicz**

Sędziowie: **SSO Karol Smaga**

SSR del. Radosław Tukaj

po rozpoznaniu w dniu 4 kwietnia 2018 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **M. S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Okręgowemu w Gdańsku, Prokuratorowi Rejonowemu Gdańsk - Wrzeszcz, Prokuratorowi Generalnemu**

o odszkodowanie

postanawia:

rozpoznać sprawę w postępowaniu grupowym.

SSO Karol Smaga SSO Andrzej Sterkowicz SSR del. Radosław Tukaj

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 lipca 2015 roku J. Ś., działając jako reprezentant grupy liczącej 286 osób, wniósł o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa działającego przez jednostki organizacyjne Prokuratora Okręgowego w Gdańsku, Prokuratora Rejonowego Gdańsk – Wrzeszcz, Prokuratora Generalnego, na rzecz członków grupy, tytułem naprawienia szkody, kwot wymienionych w wykazie, stanowiącym załącznik do pozwu z odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Źródła roszczeń członków grupy powód upatrywał w zaniechaniach pozwanych w prowadzeniu postępowania karnego, które to zaniechania doprowadziły do tego, że członkowie grupy wpłacili na rzecz A. G. środki pieniężne, których do dziś nie odzyskali.

W dniu 28 października 2015r. doszło do zmiany reprezentanta grupy w miejsce J. Ś. wstąpił M. S. (postanowienie k. 476).

W odpowiedzi na pozew pozwany w pierwszej kolejności wniósł o odrzucenie pozwu na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 roku o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym, gdyż w jego ocenie sprawa nie podlegała rozpoznaniu w postępowaniu grupowym. Z ostrożności procesowej na wypadek nieuwzględnienia powyższego wniosku, wniósł o oddalenie powództwa w całości jako niezasadne.

Postanowieniem z dnia 30 marca 2017 roku Sąd nie uwzględnił wniosku powodów o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym i odrzucił pozew.

Sąd II instancji postanowieniem z dnia 7 grudnia 2017 roku zmienił postanowienie Sądu z dnia 30 marca 2017 roku, w ten sposób, że odmówił odrzucenia pozwu.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

Członkowie grupy reprezentowanej przez M. S. w okresie od 20 stycznia 2010 roku do 7 sierpnia 2012 roku zawarli z A. G. umowy na obrót i przechowywanie metali szlachetnych. Przedmiotem umów było inwestowanie przez A. G. środków pieniężnych wpłaconych przez powodów w metale szlachetne, w szczególności złoto (zestawienie k. 593-600).

Zgodnie z treścią w/w umów, spółka (...) zobowiązała się po upływie okresu wskazanego w umowie, do wypłacenia członkom grupy powierzonych pieniędzy powiększonych o umówiony zysk, jednak środki te nie zostały wypłacone, bądź zostały wypłacone tylko częściowo.

W dniu 21 grudnia 2009 roku do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku - Oliwie wpłynęło zawiadomienie Komisji Nadzoru Finansowego o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przez M. P. - prezesa zarządu spółki A. G. przestępstwa z art. 171 § 1 Prawa bankowego tj. prowadzenia działalności bankowej bez odpowiedniego zezwolenia. Zawiadomienie to zostało następnie przekierowane, zgodnie z właściwością do Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz. Prokurator po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego w trybie art. 307 k.p.k. w dniu 22 stycznia 2010 roku wydał postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa, w związku z brakiem stwierdzenia znamion czynu zabronionego. W efekcie złożonego przez KNF zażalenia, Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe uchylił postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa. Po przeprowadzeniu dodatkowych dowodów, Prokurator Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w dniu 18 sierpnia 2010 roku ponownie umorzył dochodzenie w sprawie z powodu braku znamion czynu zabronionego. Także to postanowienie zostało zaskarżone przez KNF a Sąd Rejonowy Gdańsk-Południe postanowieniem z dnia 16 grudnia 2010r. uchylił je. Przekazując sprawę Prokuratorowi do ponownego rozpoznania, stwierdził iż zalecone mu czynności były przeprowadzone wadliwie. Ponownie rozpoznając sprawę Prokurator podjął decyzję o zasięgnięciu opinii biegłego rewidenta, celem dokonania oceny działalności A. G. z punktu widzenia jej zgodności z obowiązującym prawem. W związku z przedłużającym się terminem opracowania opinii Prokurator w dniu 31 maja 2011r. zawiesił postępowanie. Po uznaniu przez Prokuratora Okręgowego w Gdańsku powyższej decyzji za niezasadną, Prokurator Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w dniu 4 kwietnia 2012 r. podjął zawieszony postępowanie. Prokuratura Okręgowa w Gdańsku, pomimo wiedzy o dotychczas niewłaściwym prowadzeniu postępowania, nie objęła sprawy zwierzchnim nadzorem służbowym.

Ostatecznie w dniu 16 sierpnia 2012 roku tj. po ponad dwóch i pół roku po złożeniu przez Komisję Nadzoru Finansowego zawiadomienia, M. P. przedstawiono pierwsze zarzuty.

Zdaniem reprezentanta grupy, w wyniku wyżej opisanych zaniechań i błędnych decyzji, członkowie grupy ponieśli szkodę. Mimo istnienia wyraźnych przesłanek i wiedzy pozwalającej na postawienie zarzutów członkom zarządu A. G. nie uczyniono tego, co z kolei pozwoliło Spółce na dalsze prowadzenie działalności ze szkodą dla członków grupy.

Przesłanki dopuszczalności rozpoznania sprawy w postępowaniu grupowym regulują przepisy art. 1 ust. 1 i 2 oraz art. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz. U. Nr 7 z 2010r., poz. 44). Stosownie do art. 6 ust. 1 i 2 ustawy, pozew powinien czynić zadość warunkom określonym w k.p.c., a ponadto zawierać:

- 1) wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym;
- 2) wskazanie okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1, a w przypadku roszczeń pieniężnych także zasad ujednolicenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrup;
- 3) w przypadku roszczeń pieniężnych określenie wysokości roszczenia każdego z członków grupy lub podgrup;
- 4) oświadczenie powoda o tym, że działa on w charakterze reprezentanta grupy.

Do pozwu należy dołączyć oświadczenia członków grupy o przystąpieniu do grupy i wyrażeniu zgody co do osoby reprezentanta grupy oraz umowę reprezentanta grupy z pełnomocnikiem, określającą sposób wynagrodzenia pełnomocnika.

Zgodnie z przepisami powyżej wymienionej ustawy, Sąd w pierwszej kolejności bada dopuszczalność rozpoznania sprawy w jej trybie. W razie nie spełnienia przesłanek przemawiających za rozpoznaniem danej sprawy w postępowaniu grupowym pozew podlega odrzuceniu na podstawie art. 10 ust.1 ustawy.

Jedną z tych przesłanek, przewidzianą w art. 1 ust. 1, jest dochodzenie roszczenia jednego rodzaju, opartego na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej. W przepisie tym ustawodawca użył pojęcia „roszczenie” w znaczeniu procesowym, a więc jako dochodzenia zasądzenia świadczenia bądź ustalenia istnienia stosunku prawnego lub prawa albo ukształtowania stosunku prawnego lub prawa. Konieczność dochodzenia w postępowaniu grupowym „roszczenia jednego rodzaju”, w rozumieniu tego przepisu, oznacza wymaganie, by wszyscy powodowie dochodzili zasądzenia świadczenia albo ustalenia bądź ukształtowania stosunku prawnego lub prawa. Przesłankę jednorodności roszczeń należy więc rozumieć w ten sposób, że żądania z nich wynikające są wspólne dla wszystkich członków grupy. Powództwo obejmować musi zatem żądanie udzielenia ochrony prawnej w ten sam sposób dla wszystkich członków grupy.

W doktrynie wskazuje się, że roszczenie procesowe to oderwane od prawa materialnego twierdzenie powoda o istnieniu jakiegoś uprawnienia, przedłożonego sądowi celem udzielenia mu ochrony prawnej (K. Gajda-Roszczyńska, Sprawy o ochronę indywidualnych interesów konsumentów w postępowaniu cywilnym, Warszawa 2011, s. 182). Twierdzenie powoda skonkretyzowane w pozwie przybiera formę żądania o zasądzenie, o ustalenie i o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego. Wymóg dochodzenia roszczeń jednorodnych oznacza konieczność dochodzenia przez wszystkich powodów zasądzenia świadczenia albo ustalenia bądź ukształtowania stosunku prawnego lub prawa. Członkowie grupy muszą zatem zgłosić to samo żądanie: o zasądzenie świadczenia, o ustalenie istnienia lub nieistnienia określonego prawa lub stosunku prawnego, o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa.

Kwestia związku faktycznego zachodzącego pomiędzy roszczeniami winna uwzględniać, jak jest on rozumiany na gruncie instytucji współuczestnictwa procesowego materialnego i formalnego w świetle art. 72 k.p.c. Sama podstawa faktyczna powództwa stanowi natomiast podstawowy (wyjściowy) zespół faktów uzasadniających roszczenie. Ta sama podstawa faktyczna powództwa ma miejsce, gdy uzyskanie ochrony prawnej wiąże się z identyczną sytuacją bądź zdarzeniem. Natomiast o takiej samej podstawie faktycznej mowa jest wówczas, gdy roszczenia wywodzone są jedynie z podobnych sytuacji i zdarzeń, co odpowiada pojęciu jednakowej podstawy faktycznej będącej elementem współuczestnictwa formalnego (postanowienie SO w Łodzi z 6.05.2011 r., II C 1693/10, LEX nr 1499238).

W ocenie Sądu powództwo spełnia przesłankę jednorodności roszczeń dochodzonych przez grupę, które to mają charakter roszczeń odszkodowawczych pieniężnych. Mając na uwadze przytoczone powyżej stanowiska doktryny i orzecznictwa należy stwierdzić, że żądania wynikające z zgłoszonych roszczeń są wspólne dla wszystkich członków grupy.

Powództwo spełnia również przesłankę tożsamości podstawy zgłoszonych roszczeń. Z taką samą podstawą faktyczną mamy do czynienia, gdy wystąpi analogiczny zespół faktów w zakresie konkretnego roszczenia (M. J., Współuczestnictwo..., s. 212). Taka sama podstawa faktyczna roszczeń występuje, gdy mamy do czynienia z wielością zdarzeń, które wykazują podobieństwo. Nie ulega wątpliwości, że przyczyną powstania roszczeń członków grupy są takie same okoliczności faktyczne, a mianowicie zawarcie umów ze spółką (...), ich niewykonanie bądź nienależyte wykonanie oraz prowadzenie i dopuszczenie się zaniechań przez Prokuraturę w postępowaniu karnym przeciwko spółce.

Zasadność stanowiska powodów będzie przedmiotem rozpoznania merytorycznego sprawy. Na obecnym etapie jednak, okoliczności faktyczne podane przez stronę powodową uzasadniają przyjęcie, iż roszczenia dochodzone przeciwko pozwanym w niniejszej sprawie mają charakter nie tylko jednorodny i są oparte na takiej samej

podstawie faktycznej, ale również są roszczeniami z tytułu czynów niedozwolonych, co uzasadniało uznanie, iż sprawa może być rozpoznana w postępowaniu grupowym.

Strona powodowa spełniła również przesłankę z art. 2 ustawy, co do ujednoczenia wysokości roszczenia każdego członka grupy (wykaz członków grupy k. 63 – 77).

Sąd ustalił także, że powództwo spełnia przesłanki z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy tj. zawierało wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu grupowym (k. 5), wskazanie okoliczności, o których mowa w art. 1 ust. 1, a także zasad ujednoczenia wysokości roszczeń członków grupy lub podgrup (k. 9 – 18), określenie wysokości roszczenia każdego z członków grupy (wykaz członków grupy k. 63 – 77), oświadczenie powoda M. S., że działa on w charakterze reprezentanta (k. 276).

Wobec powyższego, orzeczono jak w sentencji.

SSO Karol Smaga SSO Andrzej Sterkowicz SSR del. Radosław Tukaj